

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/57/2021
Identifikačné číslo spisu: 8020200416
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8020200416.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Jozef Lopuch - Club Hotel OLYMPIA, Partizánska 684/80, Poprad, IČO: 14 285 40, právne zastúpený: JUDr. Marek Radačovský, advokát, Žriedlová 3, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100806503/2020 zo dňa 24. apríla 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/44/2020-246 zo dňa 14. januára 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/44/2020 - 246 zo dňa 14. januára 2021
s a z r u š u j e a v e c s a m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Kasačnej sťažnosti sa odkladný účinok n e p r i z n á v a .

O d ō v o d n e n i e

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „krajský súd“) podľa § 98 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) odmietol ako predčasne podanú žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 100806503/2020 z 24. apríla 2020 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) v spojení s rozhodnutím Daňového úradu Prešov č.102938927/2019 z 19. decembra 2019, ktorým Daňový úrad Prešov podľa § 68 ods. 5 Daňového poriadku vyrubil sťažovateľovi rozdiel dane v sume 2 661,50 € na dani z pridanej hodnoty za august 2014 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

2. Krajský súd poukázal na to, že žalovaný expedoval napadnuté rozhodnutie sťažovateľovi dňa 27. apríla 2020, pričom z pripojenej doručky vyplýva, že sťažovateľovi bolo rozhodnutie doručované 29. apríla 2020 a opakovaný pokus o doručenie bol uskutočnený dňa 30. apríla 2020, ktorý bol taktiež neúspešný, preto bola zásielka od 30. apríla 2020 uložená na pošte až do 9. mája 2020, kedy si ju sťažovateľ prevzal. Dňa 1. mája 2020 však sťažovateľ podal návrh na prerušenie daňového konania podľa § 8 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej aj len „zákon č. 67/2020 Z.z.“). Na základe predmetného návrhu sťažovateľa na prerušenie konania, doručeného

Daňovému úradu Prešov dňa 1. mája 2020, došlo v zmysle cit. ustanovenia k prerušeniu daňového konania od 2. mája 2020 a to do momentu skončenia obdobia pandémie.

3. Krajský súd konštatoval, že s poukazom na tú skutočnosť, že predmetné rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené až 9. mája 2020, teda v čase prerušeného daňového konania podľa § 8 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z.z., nemožno takéto doručenie považovať za účinné, keďže v čase prerušeného daňového konania už v zmysle § 61 ods. 3 Daňového poriadku nemožno vykonávať procesné úkony. Krajský súd konštatoval, že na účinné doručenie rozhodnutia vo veci sa vyžaduje okrem iného aj plynutie lehôt upravených v Daňovom poriadku, teda ak v dôsledku prerušeného daňového konania prestali plynúť lehoty podľa Daňového poriadku, nemožno účinne doručiť rozhodnutie sťažovateľovi, čo znamená, že v prípade, ak by došlo k doručeniu rozhodnutia počas prerušeného konania, ako tomu bolo v prejednávacom prípade, takéto doručenie nevyvoláva právne účinky, čo má za následok, že nemôže nastať ani právoplatnosť rozhodnutia, keďže na rozhodnutie sa hľadá ako keby nebolo doručené.

4. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľom podaná žaloba bola správne súdu doručená predčasne, keďže dvojmesačná lehota na podanie všeobecnej správnej žaloby začína plynúť od doručenia napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy, k čomu v uvedenom prípade podľa krajského súdu ešte účinne nedošlo.

5. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ zastúpený advokátom včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

6. Sťažovateľ podal voči uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ SSP. Navrhol, aby príslušný súd v kasačnom konaní uznesenie správneho súdu zrušil a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ namietal, že žalovaný zásadným a preukázateľným spôsobom porušil § 8 ods. 1 zákona č. 67/2020 Z.z., keď v daňovom konaní vykonával úkony, t.j. doručoval napadnuté rozhodnutie a to aj napriek skutočnosti, že daňové konanie bolo od 2. mája 2020 prerušené. Podľa sťažovateľa krajský súd nesprávne vyhodnotil, že v danej veci nedošlo k účinnému doručeniu napadnutého rozhodnutia a preto bola žaloba odmietnutá. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd vychádzal len z príslužov a tvrdení žalovaného, že nebude viesť na základe doručeného rozhodnutia exekučné konanie, avšak voči sťažovateľovi exekučné konanie zahájil. Uviedol, že žalovaný nastolil nezákonný právny stav, keď o rovnakej veci rozhodol dvoma rozhodnutiami a navyše na základe rozhodnutia, o ktorom tvrdí, že bolo doručované nesprávne a nezákonne v prerušenom daňovom konaní vedie exekúciu voči sťažovateľovi. Ďalej namietal, že oznámenie žalovaného o neúčinnosti doručenia jeho rozhodnutia nemá oporu v právnych predpisoch, navyše takýto akt v podobe listu nemá možnosť negovať účinky rozhodnutia. Sťažovateľ namietal nesprávny procesný postup krajského súdu z dôvodu, že vo veci nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na priznanie odkladného účinku žaloby.

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že žiadosť o prerušenie daňového konania bola doručená v čase, kedy už bolo napadnuté rozhodnutie síce expedované, ale ešte nebolo sťažovateľovi doručené. Z uvedeného dôvodu bol sťažovateľ listom žalovaného upovedomený o ďalšom zamýšľanom postupe žalovaného, t.j. opätovnom doručovaní rozhodnutia. Podľa žalovaného prišlo k doručeniu bez toho, aby nastal účinok takéhoto doručenia. Žalovaný rozhodnutie s rovnakým obsahom doručoval 23. októbra 2020, pričom na toto doručenie sa podľa názoru žalovaného viaže právoplatnosť. Žalovaný tiež nesúhlasil s návrhom na priznanie odkladného účinku. Poukázal na to, že síce správca dane vychádzal v exekučnom konaní z premisy, že k doručeniu rozhodnutia žalovaného prišlo 9. mája 2020, avšak k náprave malo dôjsť v odvolacom konaní.

8. V zmysle čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 757/2004 Z.z.“) odo dňa 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd SR činnosť a stal sa príslušným na konanie vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konali senáty správneho

kolégia Najvyššieho súdu SR. Predmetná kasačná sťažnosť bola predložená Najvyššiemu súdu SR 12. júla 2021 a bola zaregistrovaná pod sp.zn. 8Sžfk/57/2021. V zmysle uvedeného je od 1. augusta 2021 na konanie o predmetnej kasačnej sťažnosti príslušný Najvyšší správny súd SR. Vec bola v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. v súlade s platným a účinným Rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu SR náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR pridelená senátu 5S Najvyššieho správneho súdu SR pod pôvodnou spisovou značkou. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 453 ods. 1 a 2 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal postupom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 462 ods. 1 SSP uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Podľa § 464 ods. 1 SSP, ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie. Kasačný súd zistil, že v rámci rozhodovacej činnosti Najvyšší správny súd SR už riešil obdobnú vec s takmer totožným skutkovým a právnym stavom, týkajúcu sa rovnakého predmetu konania a rovnakých účastníkov konania. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 4Sžfk/55/2021 z 28. februára 2022 a s poukazom na § 464 ods. 1 SSP uvádza prevzatú časť jeho odôvodnenia, s ktorou sa v plnej miere stotožňuje:

„9. Právo účastníka konania na podanie všeobecnej správnej žaloby voči rozhodnutiu orgánu verejnej správy nastáva podľa § 181 ods. 1 SSP momentom oznámenia rozhodnutia verejnej správy tomuto účastníkovi. V zmysle § 63 ods. 1 daňového poriadku sa považuje za oznámenie rozhodnutí ukladajúcich povinnosti alebo priznávajúcich práva ich doručenie v súlade s ustanoveniami prvej časti piatej hlavy tohto právneho predpisu.

10. Je nepochybné, že žalobca si prevzal rozhodnutie žalovaného 9. mája 2020. V tento deň sa tak prvýkrát mohol oboznámiť s obsahom tohto rozhodnutia, teda mu bolo oznámené.

11. S rozhodnutiami vydanými podľa daňového poriadku sú spojené tri vlastnosti. Sú nimi platnosť, právoplatnosť a vykonateľnosť. Zatiaľ čo právoplatnosť a vykonateľnosť sú definované v § 63 ods. 9 a 10 daňového poriadku, platnosť je vymedzovaná právnou teóriou. Za platné sa pritom považuje také rozhodnutie, ktoré je riadne doručené, alebo oznámené (pozri bližšie Balko, L., Babčák, V. a kol. Finančné právo. Žilina: Poradca podnikateľa, 2006, ISBN: 80-88931-53-3, strana 371).

12. Nie je sporné, že k doručeniu rozhodnutia žalovaného došlo v čase prerušenia konania. Z ustanovenia § 61 ods. 5 daňového poriadku pritom vyplýva, že počas prerušenia konania lehoty neplynú. To však neznamená, že by v tejto lehote boli vylúčené všetky úkony, ktoré by vznik lehôt do budúcnosti zakladali.

13. Z prejednávanej veci je zrejmé, že žalovaný vydal a expedoval napadnuté rozhodnutie ešte pred prerušením daňového konania. Prerušenie daňového konania tak nemôže brániť tomu, aby sa žalobca mohol riadne oboznámiť s týmto rozhodnutím.

14. Kasačný súd súhlasí s názorom žalovaného, že počas prerušenia daňového konania nemohlo rozhodnutie žalovaného s ohľadom na § 61 ods. 5 daňového poriadku nadobudnúť právoplatnosť. Je to z dôvodu, že právoplatnosť, teda finálna konečnosť riadneho konania nemôže nastať počas prerušenia daňového konania. V danom konaní preto právoplatnosť mohla nastať až po tom, ako skončilo samotné prerušenie.

15. To však neznamená, že sa toto rozhodnutie nestalo jeho riadnym doručením žalobcovi platným. Žalobca rozhodnutie žalovaného riadne prevzal, čím prišlo k jeho oznámeniu. Momentom doručenia tak nastala skutočnosť, ktorú § 181 ods. 1 SSP spája so začiatkom lehoty na podanie správnej žaloby.

16. Kasačný súd si uvedomuje, že predmetná situácia je pomerne neštandardná, nakoľko konania sa spravidla prerušujú ešte pred samotným vydaním rozhodnutí. Preto poznamenáva, že počas prerušenia konania by orgány verejnej správy nemali robiť žiadne úkony, ktorými by zaťažili účastníkov konaní. V danej veci však daňové orgány uskutočnili všetky úkony ešte pred prerušením daňového konania.

17. Účelom prerušenia daňových konaní podľa zákona o niektorých opatreniach vo finančnej oblasti bolo ochrániť spravované subjekty pred negatívnymi dopadmi opatrení súvisiacimi s chorobou Covid-19. Vyplýva to zo všeobecnej časti dôvodovej správy k návrhu tohto právneho predpisu, podľa ktorej Cieľom návrhu zákona je ochrana, resp. pomoc fyzickým osobám - nepodnikateľom, podnikateľom a zamestnancom aj zamestnávateľom, pred následkami pandémie (uverejnené na <<https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=476872>>, 9. február 2022). Pokiaľ teda účastník konania proti riadne doručenému rozhodnutiu podal žalobu s vecným zdôvodnením a sám trvá na jej prejednaní, nie je v súlade s účelom zákona a právnou istotou mu ju odmietnuť ako podanú predčasne.

18. Nad rámec uvedeného kasačný súd dáva do pozornosti, že § 181 ods. 1 SSP nevyžaduje, aby v čase podania žaloby bolo napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy už právoplatné. Viditeľné je to najmä v konaní s väčším počtom účastníkov, v ktorom sa rozhodnutie stáva právoplatné až jeho doručením poslednému z nich. To však nebráni tomu, aby sa ostatní účastníci obrátili na správny súd po tom, ako je im to toto rozhodnutie doručené. To aj napriek faktu, že ešte nemusela nastať jeho právoplatnosť.

19. K tvrdeniu správneho súdu, týkajúcemu sa neúčinnosti doručenia v dôsledku nemožnosti vykonávania žiadnych úkonov počas prerušenia daňového konania, kasačný súd uvádza, že žalovaný počas prerušenia konania ani žiadne úkony nevykonával. Žalobca si prevzal rozhodnutie, ktoré bolo vydané a expedované v čase pred prerušením.

20. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní tak bude žalobu ako podanú v lehote nanovo posúdiť a vecne prejednať.

21. K návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd uvádza, že v zmysle § 447 ods. 2 SSP sa odkladný účinok kasačnej sťažnosti vzťahuje výlučne na právne účinky uznesenia správneho súdu. Takýto odkladný účinok nemá vplyv na rozhodnutia orgánov verejnej správy.

22. Uznesením správneho súdu sa nezmenila doterajšia situácia žalobcu. Priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti smerujúceho výlučne k pozastaveniu účinkov uznesenia správneho súdu by tak neprinieslo žiadnu zmenu v žalobcovom postavení. Z tohto dôvodu kasačný súd rozhodol o odkladnom účinku spôsobom, ktorý vyjadril vo výroku tohto uznesenia.

23. Kasačnému súdu nie je známe, prečo správny súd nerozhodol o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 SSP, napriek tomu, že žalobca podal spolu so žalobou aj takýto návrh. Kasačný súd pripomína, že je povinnosťou súdov rozhodnúť o každom procesnom návrhu podanom účastníkom konania.

24. V súlade s princípom hospodárnosti konania vyjadrenom v § 5 ods. (7) SSP kasačný súd rozhodol jedným uznesením o podanej kasačnej sťažnosti a aj návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

25. Podľa § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne správny súd.“

10. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.